

Drie monotheïstische godsdiensten

In dit verhaal komen we op het spoor van de ontstaansgeschiedenis van drie monotheïstisch godsdiensten: jodendom, christendom en islam. Er wordt aandacht gevraagd voor overeenkomsten. Aartsvader Abraham/Ibrahim is de centrale figuur.

Maak van tevoren het vertelmateriaal (zie foto onderaan deze bijlage).

Materiaal:

- lange groene strook vilt (3 meter) met daarop drie koorden vastgemaakt met ieder een verschillende kleur: geel, blauw en donkerrood
- 7 poppetjes: Abraham, Ismaël, Isaak, Maria, Jozef, Jezus en Mohammed
- 8 plankjes jaartelling en namen godsdiensten
- plankje met daarop de scheppingsdagen
- 3 symboolplankjes: kruis, davidster, maan/ster
- Koran, Bijbel, Tenachrol

Gebaren	Woorden
Zorg dat je voldoende ruimte hebt om tijdens het verhaal de hele rol (3 meter!) uit te rollen.	
Pak de opgerolde rol vilt en leg deze neer.	Dit is het verhaal van drie godsdiensten. Alle drie lijken ze een beetje op elkaar, toch zijn er ook verschillen. Misschien lijken ze zoveel op elkaar, zoals broers en zussen ook op elkaar lijken.
Rol het vilt een klein stukje af. Pak het plankje van de scheppingsdagen en plaats het voor de rol. Wijs de scheppingsdagen aan. Maak een zegenend gebaar.	In het begin was er niets. Toen kwamen er geschenken voor de aarde: licht, water, land, planten, vissen en vogels, de zon, maan en sterren, dieren en mensen en rust. God gaf deze geschenken. Het was goed op aarde.
Rol het vilt een stukje verder. Tot de chaos van koorden door elkaar.	De mensen vergaten misschien dat er één God was die ons deze geschenken gaf. Ze geloofden dat er meer goden moesten zijn. Ze vereerden al die goden.
Rol het vilt een stukje verder. Volg met je vinger het gele koord. Plaats het poppetje Abraham op het gele koord. Vouw je handen om Abraham.	In het land waar veel goden werden aanbeden, woonde een man. Abraham heette hij. Op een dag hoorde Abraham een stem. Het was God. God kwam dicht bij Abraham. God sprak met hem.

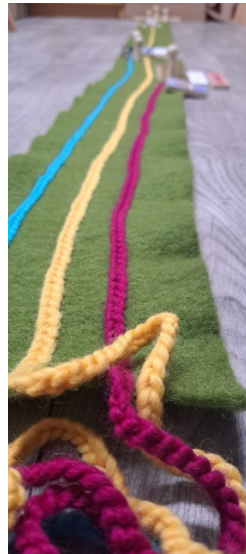
Plaats het poppetje Ismaël naast Abraham, aan de kant waar verderop het donkerrode koord te zien zal zijn. Plaats het poppetje Isaak aan de andere kant naast Abraham.	‘Ga weg uit je land. Ik zal je een ander land wijzen. Dan leer je dat er maar één is. Ik God ben één. De gever van de geschenken op aarde en in de hemel.’ Abraham vertrok. In het nieuwe land kreeg Abraham twee zonen. De oudste heette Ismaël. De jongste heette Isaak.
Rol het vilt verder af, tot vlak voor het blauwe koord begint. Deze mag nog niet te zien zijn. Volg met je vinger het gele koord. Leg het plankje met het woord jodendom, naast het gele koord. Leg de ster naast het woord jodendom. Volg met de vinger het gele koord en raak af en toe even een stukje rood koord aan. Plaats een boekrol bij de ster en het woord jodendom.	Abraham en Isaak zijn stamvaders van het Joodse volk. Hun godsdienst noemen we het jodendom. Een symbool voor het jodendom is een davidsster. Er zijn veel heilige verhalen. Over richters, profeten en koningen. Misschien ken je er een paar: Mozes, Elia, koning David en koning Salomo... De heilige verhalen zijn opgeschreven. Er zijn veel boekrollen met heilige verhalen. Samen heten ze Tenach. Omdat de mensen van het jodendom God de meest heilige vinden, noemen ze uit eerbied nooit de naam van God. Ze praten over: De Eeuwige. Op een dag vertelden de joden aan elkaar dat er ooit een messias zou worden geboren. Een redder die het Joodse volk en de Eeuwige dicht bij elkaar zal brengen.
Rol het vilt verder af tot een flink stuk blauw koord te zien is. Plaats de poppetjes Maria, Jozef en Jezus een klein stukje voordat het blauwe koord begint. Wijs naar het poppetje Jezus.	Op een dag wordt Jezus geboren. De zoon van Maria en Jozef. Toen Jezus groot werd, trok hij rond door het land.

Leg het kruis naast het begin van het blauwe koord. Plaats het bordje christendom bij het kruis. Plaats de Bijbel naast het kruis en het bordje christendom.	Hij vertelde bijzondere verhalen en deed zulke wonderbaarlijke dingen dat de mensen hem gingen volgen. Veel mensen zagen in hem de lang-verwachte messias. Anderen niet, ze vonden hem een oproer-kraaier. Ze wilden dat Jezus verdween. Op een dag werd Jezus gevangengenomen en gekruisigd. Hij stierf. De tegenstanders dachten dat ze van hem af waren. Maar de volgelingen van Jezus vertelden dat hij leefde. Hij was opgestaan. Ze eerden Jezus als de zoon van God. Ze noemden zich christenen. Hun godsdienst heet: christendom. Het kruis werd hun symbool. De heilige verhalen van Jezus Christus schreven ze op. Omdat ze voortkwamen uit het jodendom bleven de heilige verhalen van de Tenach ook belangrijk. De Tenachverhalen en de verhalen over Jezus Christus vormen samen de Bijbel.
Rol het vilt verder tot het donkerrode koord begint. Wijs Ismaël aan. Plaats het poppetje Mohammed aan het begin van het rode koord. Wijs naar de kleine stukjes rood koord op de vilten rol. Vouw je handen om Mohammed.	Tussen de Joodse mensen en de christenen in het Midden-Oosten, leefden ook veel Arabieren. Zij geloofden dat ze afstammelingen van Ismaël waren. Op een dag werd de Arabier Mohammed geboren. Hij was niet Joods en ook geen christen. Toen Mohammed volwassen werd ontmoette hij de engel Gabriel. Gabriel vertelde hem over God. Gabriel gebruikte daarbij het Arabische woord voor God: Allah. Op een nacht maakte Mohammed samen met Gabriel een reis naar de hemel. Onderweg ontmoette Mohammed profeten. Mozes, Elia, Jezus, Johannes de Doper.

Leg het bordje met het woord Islam naast het rode koord. Leg het symbool van de maan en ster neer. Plaats de Koran naast het woord islam en het bordje van de maan en ster.	In de hemel ontmoette Mohammed Allah. Mohammed kreeg de opdracht van Allah om de mensen de regels voor het leven uit te leggen. Mohammed werd een profeet. Mohammed trok door het Midden-Oosten en vertelde over Allah, alle profeten en de regels. De godsdienst die ontstond heet islam. Het symbool van de islam zijn een maan en een ster. Van de nachtelijke reis van Mohammed. Omdat Mohammed niet kon schrijven, schreven anderen de gebeurtenissen op. Dit boek noemen we Koran.
Wees even stil en bekijk alles wat er ligt met aandacht. Maak een wijzend gebaar over de tijdlijn. Plaats het bordje 0 bij Jozef, Maria en Jezus. Plaats het bordje voor en na Christus bij het bordje 0. Plaats het bordje 630 bij het poppetje van Mohammed. Plaats het 2^e bordje 0 boven op het bordje 630. Volg met je vinger het gele koord terug naar het bordje van de geschenken. Plaats het 3de bordje 0 bij de scheppingsdagen.	We weten niet wanneer dit verhaal is begonnen. Christenen besloten op een dag de jaren te tellen. Ze vertelden elkaar: de belangrijkste gebeurtenis is de geboorte van Jezus Christus. Laten we vanaf die dag de jaren gaan tellen. Ze noemden het geboortjaar van Jezus het jaar 0. Alles daarvoor heet: voor Christus. Alles erna heet: na Christus. De profeet Mohammed werd geboren in het jaar 630. Voor moslims is de belangrijkste gebeurtenis de geboorte van Mohammed. Zij tellen vanaf die gebeurtenis de jaren. Voor joden is de belangrijkste gebeurtenis het ontstaan van de hemel en aarde. Zij tellen de jaren vanaf die gebeurtenis.

Rol het vilt helemaal uit. Pak de koorden die los hangen in je hand. Leg de drie koorden uit elkaar over je hand. Pak één van de koorden en verstop die onder je hand. Voeg de drie koorden bij elkaar tot één koord. Leg de koorden neer en wees stil.	Niemand weet precies wanneer we de geschenken van de hemel en aarde kregen. We weten dat ze er zijn. Niemand weet precies wanneer de godsdiensten zijn begonnen. We weten dat ze er zijn. Niemand weet precies hoe het verder zal gaan met deze drie godsdiensten. Maken ze ruzie? En gaan ze uit elkaar? Verdwijnt er één? Of gaan ze samen verder?
Kijk de kinderen aan.	Ik vraag me af: Wat vond je het mooist van dit verhaal? Wat zou het belangrijkste kunnen zijn? Waar heb jij wel eens iets gezien van dit verhaal? Op welke manier zou dit verhaal een eind kunnen krijgen?

Foto's van het materiaal:

Dit verhaal verschijnt in de loop van 2025 in het boek *Land van Verwondering*, geschreven door Liesbeth Winters-Jonas. Verhalen van *Land van Verwondering* zijn geïnspireerd op Godly Play en kindertheologiseren.